

AEI: Retragera Lukoil din Trident, un semnal de alarma pentru strategia energetica a României

Retragerea Lukoil din proiectul offshore Trident din Marea Neagra reprezinta mai mult decât o decizie corporativa, fiind o radiografie a vulnerabilitatilor strategice si a întârzierilor acumulate în sectorul energetic românesc, sustine presedintele Asociatia Energia Inteligenta (AEI), Dumitru Chisalita.

Potrivit acestuia, invocarea fortei majore în contextul sanctiunilor occidentale evidentiaza dificultatea construirii securitatii energetice pe fundamente expuse riscurilor geopolitice si subliniaza necesitatea unei decizii rapide privind viitorul perimetrului.

"Retragerea Lukoil din proiectul Trident nu este doar o miscare corporativa într-un perimetru offshore. Este o radiografie a vulnerabilitatilor noastre energetice si a întârzierilor strategice acumulate în ultimul deceniu. Când un investitor invoca forta majora într-un proiect strategic din Marea Neagra, problema nu mai este doar contractuala. Devine geopolitica, economica si, mai ales, europeana. Trident era, pe hârtie, una dintre piese potentiale ale puzzle-ului de securitate energetica a României si Europei. Nici pe departe la fel de avansat ca Neptun Deep, dar suficient de promitator sa conteze într-o regiune care sa încerce sa înlocuiasca dependenta de gaze cu productie regionala. Ironia? Un proiect menit sa reduca dependenta de gaze a Europei fata de Rusia, a ajuns sa fie blocat tocmai din cauza sanctiunilor impuse Rusiei", afirma presedintele AEI, în studiul publicat marti.

Acesta arata ca invocarea fortei majore de catre Lukoil reprezinta, în esenta, recunoasterea faptului ca sanctiunile occidentale fac imposibila continuarea normala a operatiunilor.

"Servicii de foraj, finantare, asigurari - toate devin complicate sau inaccesibile. Din punct de vedere juridic, lucruri pot fi discutate. Din punct de vedere strategic, însa, mesajul este clar nu puteti construi securitate energetica pe fundatii instabile politice. România a stiut ca opereaza cu un partener expus riscului de sanctiuni. A mizat, probabil, pe pragmatism economic si pe ideea ca interesele comerciale vor prevala. Realitatea ultimilor ani a demonstrat contrariul", a subliniat specialistul.

În opinia sa, exista trei directii posibile: un blocaj prelungit, care ar însemna pierderea unor ani pretiosi; transferul participatiei catre un jucator occidental sau regional, acceptabil din perspectiva sanctiunilor; sau preluarea rolului de operator de catre Romgaz, cu atragerea unui partener tehnic specializat în operare în ape adânci.

"Cel mai realist scenariu este al doilea. Capitalul international înca vede Marea Neagra ca o frontiera energetica relevanta. Însa investitorii vor cere stabilitate fiscala, predictibilitate si claritate juridica - exact capitolele unde România a oscilat ani la rând. Nu afecteaza direct? Pe termen scurt, nu. Trident nu producea gaz, deci nu influenteaza factura de mâine. Pe termen mediu si lung, însa, fiecare an pierdut înseamna: mai putina productie interna, oportunitati ratate de export regional, influenta geopolitica diminuata", sustine Chisalita.

Într-o Europa care cauta alternativa la gazul rusesc, România are avantaj geologic, însa acesta nu tine loc de decizie politica, mentioneaza sursa citata.

Presedintele AEI afirma ca retragerea Lukoil nu este doar despre sanctiuni, ci despre faptul ca strategia energetica nu poate fi construita pe improvizatie si reactie.

"Statutul român trebuie sa decida rapid: daca forta majora este acceptata sau contestata; daca perimetrul este scos

la retender si daca sustine activ o solutie de înlocuire a operatorului. Mai important, trebuie sa transmita un semnal clar: proiectele strategice nu pot ramâne ani de zile în ambiguitate", a adaugat acesta.

Potrivit specialistului, retragerea Lukoil poate reprezenta si o oportunitate.

"O repositionare a proiectului sub un operator fara risc de sanctiuni ar putea face Trident mai bancabil decât anterior. În actualul context european, gazul din Marea Neagra nu mai este doar o marfa, ci o oportunitate strategica pentru România de a-si consolida pozitia ca pol de securitate energetica regionala. Întrebarea reala nu este daca Lukoil pleaca, ci daca România stie sa transforme aceasta retragere într-un nou început", a mai spus Dumitru Chisalita.